

НАСЕЛЕНИЕ И ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ В ОБЛАСТ ВРАЦА ПРЕЗ 2018 ГОДИНА

Брой и структура на населението

Текущата демографска ситуация в областта се характеризира с продължаващо намаляване и застаряване на населението и задържащо се високо равнище на общата смъртност.

В резултат на демографските и емиграционните процеси в края на 2018 г. изчисленото постоянно население на област Враца е 162 549 души. В сравнение с предходната година то намалява с 3 096 души, или с 1.9%.

В общия брой на населението жените са повече (50.8%), или на 1000 мъже се падат 1 035 жени.

Към 31.12.2018 г. в градовете живеят 95 695 души, или 58.9% от населението на областта, а в селата е 66 854 души (41.1%).

Към 31.12.2018 г. най-голям брой население е съсредоточен в община Враца - тук живеят 64 447 лица, или малко над 39% от общият брой за областта. В сравнение с края на 2017 г. броят на населението в община Враца намалява със 738 души, или с 1.1%.

Най-малка по брой на населението е община Хайредин, в която живеят 4 234 лица, или 2.6% от общото население на област Враца.

В областния център град Враца в края на годината живеят общо 52 617 лица, от които 25 255 мъже и 27 362 жени. В сравнение с 2017 г. населението на града намалява с 503 лица, или с 0.9%.

Фиг. 1. Население към 31.12 по години

Години	Област Враца	Община Враца	Град Враца
2012	181 574	71 708	58 856
2013	178 395	70 395	57 771
2014	175 169	69 100	56 517
2015	172 007	66 788	54 150
2016	168 727	65 905	53 570
2017	165 645	65 185	53 120
2018	162 549	64 447	52 617

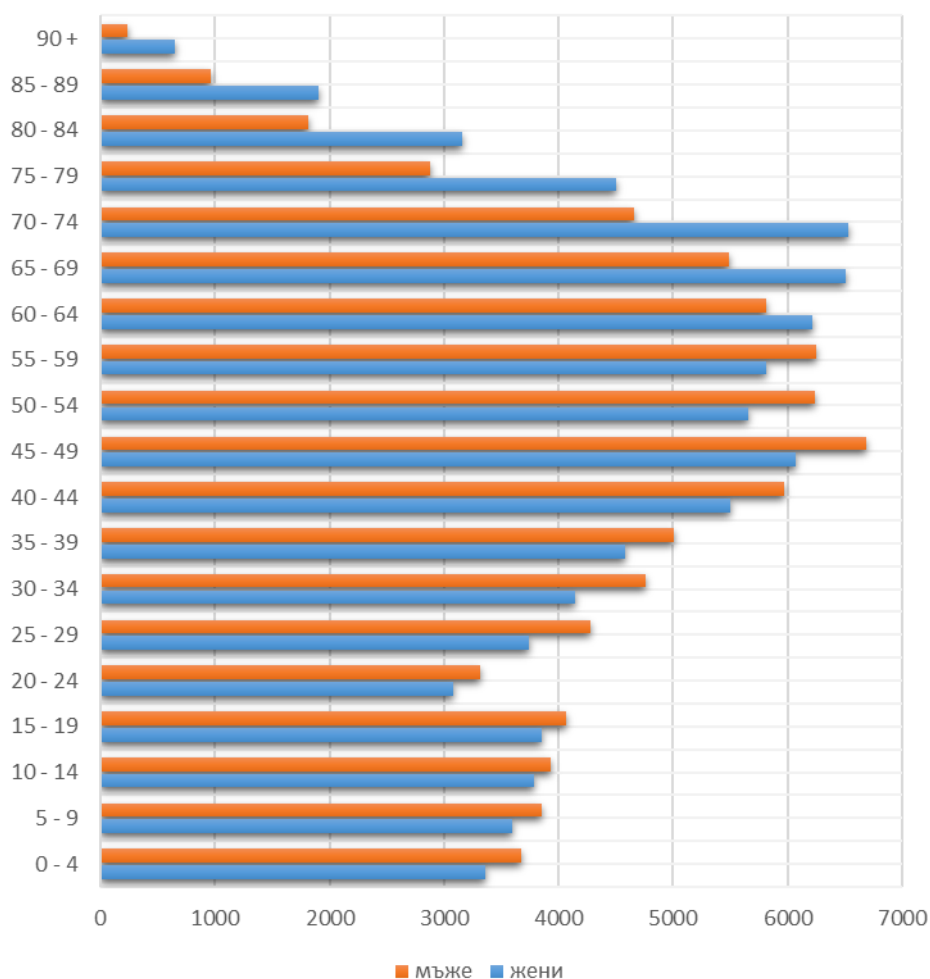
Продължава процесът на застаряване на населението. В края на 2018 г. лицата на 65 и повече навършени години са 39 293, или 24.2% от населението на областта. В сравнение с 2017 г. дялът на населението в тази възрастова група нараства с 0.3 процентни пункта. Относителният дял на жените

на възраст над 65 години е 59.2% от общото население на съответната възраст. Средната възраст на населението в област Враца е 45.6 години, като в градовете е 44.2 години, а в селата - 47.6. Процесът на остаряване е по-силно изразен сред жените отколкото сред мъжете. Тази разлика се дължи на по-високата смъртност сред мъжете и като следствие от нея - по-ниска средна продължителност на живот при тях.

Броят на столетниците в областта е 5.

Тенденцията на застаряване на населението довежда до промени в неговата основна възрастова структура - под, във и над трудоспособна възраст. Населението в трудоспособна възраст към края на 2018 г. за област Враца е 93 540 души, или 57.6% от цялото население. Над трудоспособна възраст са 45 259, или 27.8%, а под трудоспособна възраст – 23 750, или 14.6% от населението в областта.

Фиг. 2. Възрастова структура на населението

Раждаемост

През 2018 г. в област Враца живородените деца са 1 375. В сравнение с предходната година броят на живородените деца се е увеличил със 55. Коефициентът на раждаемост¹ е 8.4‰ (за страната – 8.9‰). По този показател областта се нарежда на 5-то място.

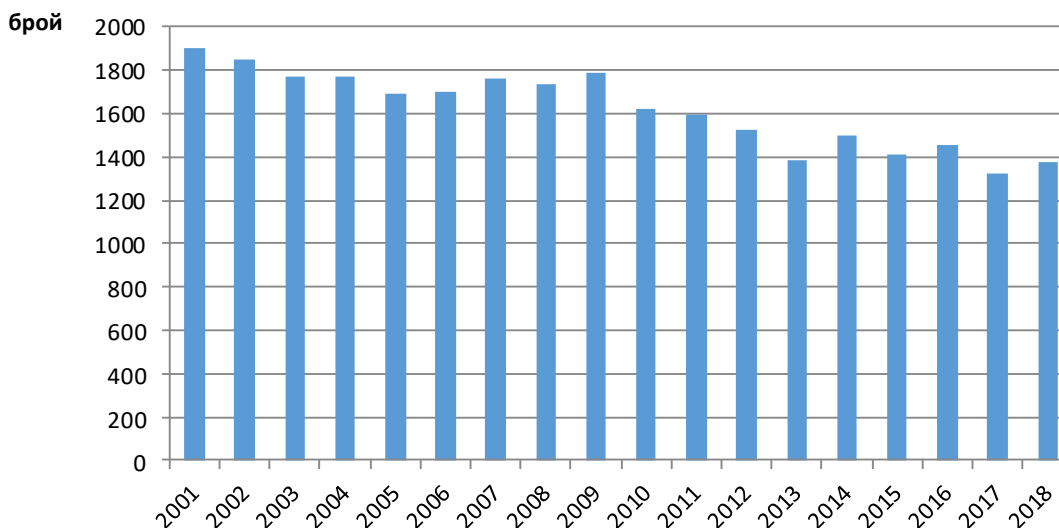
От всички живородени през 2018 г. 701 са момчета, а 674 – момичета, или на 1000 момчета се падат 961 момичета.

В градовете живородените деца са 822, а в селата - 553 деца, или на 1000 души от градското население се падат 8.5 живородени деца, а на 1000 души от селското население – 8.2 деца.

Средната възраст при раждане на първо дете е 25.7 години, 56.7% от жевородените деца са родени от жени на възраст между 20-29 години. През 2018 г. средния брой живородени деца от една жена е 1.81. За сравнение през 2017 г. той е 1.68, а през 2001 г. - 1.41 деца.

От 1991-1992 г. започна да се формира тенденция на увеличаване на абсолютния брой и относителен дял на извънбрачните живородени деца. Техният относителен дял от 17.0% през 1991 г. нараства на 73.4% за 2018 година. Броят на живородените брачни деца в област Враца е 366 деца, а на извънбрачните е 1009.

Фиг. 3. Живородени деца през периода 2001 - 2018 година в област Враца

¹ Брой живородени деца на 1000 души от средногодишния брой на населението през годината.

Естествен и механичен прираст

През 2018 г. в област Враца естественият прираст (разлика между живораждания и умиралия) е отрицателен. Естественият прираст е минус 1 866 души, като при мъжете е минус 958, а при жените е минус 908.

Механичният прираст (разлика между заселени и изселени) също има отрицателна стойност. В резултат на отрицателния механичен прираст, населението на областта е намаляло с 1 230 души, от които 607 са мъже и 623 са жени.

Враца е сред областите с най-голямо намаление на населението в резултат на отрицателния механичен прираст, измерено чрез коефициента на нетна миграция (- 7.5%)¹, заедно със Смолян (- 8.1%) и Видин (- 7.6%).

През 2018 г. 3 863 лица са се заселили в област Враца, от които 385 са сменили местоживеенето си от чужбина в областта. 5 93 лица са се изселили от област Враца, от които 1 156 лица са променили настоящия си адрес от областта в чужбина.²

¹ Отношение на нетната миграция към средногодишното население през годината.

² В общия брой на заселилите се и изселилите се в и от областта е включена и вътрешнообластната миграция.

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Информационна система „Демография” в Националния статистически институт. Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умираания, бракове, разводи, вътрешна миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документите образци ЕСГРАОН - ТДС: съобщение за раждане, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

Източник на данните за външната миграция са: Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението Образец ЕСГРАОН - ТДС: адресна карта за промяна на настоящ адрес; Националната агенция за приходите; Национален осигурителен институт; Министерство на вътрешните работи; Оценки на емиграционните потоци.

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) и статистически райони по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживее на лицето. Броят и структурите на населението в края на 2011 г. са изчислени въз основа на получените резултати от проведеното към 01.02.2011 г. преброяване на населението и съответните изчисления за естествения и механичния прираст, получени от текущата демографска статистика за останалите единадесет месеца на годината. Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години. Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година.

Допълнителна информация относно методологията и данните за населението и демографските процеси е публикувана на интернет страницата на НСИ - <http://www.nsi.bg>.